

Senaste nytt: SAOB färdig efter 130 år!

Eva Nordgren

Svenska Akademiens ordboksredaktion, e-post: Eva.Nordgren@svenskaakademien.se

Bodil Rosqvist

Svenska Akademiens ordboksredaktion, e-post: Bodil.Rosqvist@svenskaakademien.se

Bo-A. Wendt

Svenska Akademiens ordboksredaktion, e-post: Bo.Wendt@svenskaakademien.se

Ordbok över svenska språket utgiven av Svenska Akademien (SAOB) utkom med sitt första häfte 1893. Och nu i år, jämnt 130 år senare, går det sista häftet, eller rättare sagt hela det sista bandet, till tryckning. I slutet av 1800-talet lanserades SAOB som en ordbok över det samtida svenska språket, men detta sades vid en tid då det var självklart att en fullödig beskrivning av det levande språket förutsatte en beskrivning också av dess historiska framväxt. För att vara ett verk tillkommet under mer än 100 år är SAOB enastående enhetlig i sin beskrivningsmodell, fastän smärre justeringar gjorts. Bilden av SAOB, inräknat självbilden, har däremot förändrats; SAOB har kommit att explicit beskrivas som en primärt historisk ordbok, den karaktär den så att säga bara fick på köpet under sent 1800-tal.

Det som är SAOB:s verkligt stora styrka, att det är en detaljerad, på självständig analys av ett stort empiriskt material grundad beskrivning som alstrat helt ny språkhistorisk kunskap, är också dess stora svaghet: det vunna resultatet har gjort att det tagit väldigt lång tid att åstadkomma. De äldsta banden beskriver knappt 400 år av svensk ordhistoria, de sista hela 500. Så när det nu – äntligen! – kan basuneras ut att SAOB är färdig, är det inte hela sanningen. Redan innan det sista ordet på Ö trycks har det revideringsarbete som återstår inletts, med målet att skapa en uppdaterad historisk ordbok där beskrivningsperioden är densamma verket igenom.